158. številka. Ljubljana, v četrtek 15. julija. XIX. leto, 1886.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

„Liberalni junaci“.

Pod tem naslovom prinaša Dunajski „Vaterland“ od 13. julija ta-le članek:

„Tukaj se je mnogim čudno videlo, da je pred nedavnim javna apoteoza pesnika, grofa Antona Auersperga, katero so priredili članovi nemško-narodnega društva v Ljubljani, vzbudila tako odločno reakcijo slovenskega naroda.

Do sedaj ni se še nikoli pokazala tolika mržnja slovenskih Kranjcev proti spominu nemškega pesnika, in vsakdo, ki Anastazija Grüna pozna le iz slovstvene zgodovine in iz državnozborskih poročil, smel je upati, da bodo Ljubljančanje pri uzidavanji tistega spomenika z glavo majali, sicer pa stvar v nemar pustili.

Nemško-narodni društveniki pa so razmere bolje poznali in znali so, da bode njih provokacija užigala, ker jasno je, da se je na to merilo. Ravnokar je prišla na svetlo knjižica*) našega zgodopisca in izvoljenega humorista Sebastijana Brunnerja, katera se pod naslovom „Don Quixot und Sancho Pansa auf dem liberalen Parnasse“ (Wien, bei Leo Woerl) bavi z Anastazijem Grünom in njegovim pajdašem, z Bauernfeldom. Ta knjižica je taka, da lahko reši zastavico, zakaj se je slovensko ljudstvo z nenavadno razburjenostjo uprlo poveličevanju tistega Anastazija Grüna. Če so se pri tem res pokazale nepostavnosti in odurne rabuke, je to gotovo obžalovanja vredno in mora se grajati, toda najhujša graja mora doleteti tiste individuve, ki so na prekanjeni način znali pripraviti v razjarjenost narod, **ki je sicer občeznano dobrosrčen,** — samo da bi s tem demonstrovali proti „dobi sprave“ in dodali nekaj novega k cestnim rabukam v Chuchlich, v Kraljevem dvori itd. Domoljubni, rodoljubni in pametni ljudje gledajo v vznemirjenih časih vestno in modro, da se skrita žrjavica ne razplamti z javnimi demonstracijami, — ali nasprotniki sprave prouzročujejo dosledno, kjer le morejo, pretepe in se niti ne bojijo, da pri tem — četudi seveda ne duševni prouzročitelji, ki se v kote poskrijejo — na kaj slabega naletijo njihova sredstva.

Kakor jasno kaže zanimivi Brunnerjev sestavek, je baš Anastazij Grün tak, da mora kranjskim svojim rojakom oživiti prav posebne antipatične spomine. Liberalci ga slavijo, ker bi bil opeval svobodo, ker bi bil junak v človekoljubji, v resnicoljubji in pravičnosti, — a Kranjci se ga spominjajo, da je bil kmetom na svojih posestvih neusmiljen gospodar, da je bil mož, ki se je v domovini ravno narobe vedel, kakor pa je pel v svojih pesmih, ki sanjarijo o svobodi in človekoljubji.

Goropadni narobe-svet se je moralo videti Kranjcem, če se v njihovem glavnem mestu tistemu postavlja spomenik, ki po svojih pesnih vsako božjo in človeško avtoriteto v prah tlači in proti njej hujska, ob jednem pa si služi ime kmetodérca. Slovenski narod se je uprl proti temu, da se njemu hoče za narodnega junaka usiliti človek, o katerem Sebastijan Brunner po svoje drastično-sarkastično pôje:

„Das ist leicht, am offenen Markte
Und in Büchern Freicheit künden,
Und zu Hause auf der Herrschaft
Systematisch Bauern schinden.“

Ali more slavitelj svobode lepše peti svoje visoke pesni, kakor tako, da živi v strahu in trepetu, „kedaj ga pretepó njegovi kmetje“? Na vso srečo se to sicer njemu ni pripetilo, ker je bil tako previden, da je največ živel v Gradci in na Dunaji, a mi smo obžalovaje čitali, da se je v tem večji meri (? Op uredn. „Sl. Nar.“) pripetilo to njegovim častilcem, ki neso bili tako previdni. Upati je morebiti, da bode gospôda zanaprej bolj previdna, da ne bode na nobeni strani nobene narodne demonstracije.

Ker se vlada brani, „nemškemu društvu rokodelcev v Pragi“ dovoliti javno slavnost, videti je iz tega, da so voditeljski krogi uvideli, kakšen, občemu miru prenevaren namen imajo takšne slavnosti. Liberalci v Pragi pa so spomin cesarja Josipa II. zlorabili za slavnost, ki ne bi nikakor mogla imeti avstrijskega domoljubnega duhá. Slavnostna dvorana je bila vsa v plavicah.“

*) Obljubljeno nam je o tej knjižici veče poročilo. Uredn.

K zgodovini naše ravnopravnosti.

Prijatelj našemu listu, odličen rodoljub, izročil nam je preteklo nedeljo peticijo, ki si je sub praes. 11. oktobra 1850 št. 13622 predložila deželni vladi kranjski, a ni bila tako srečna, da bi se bila ugodno ali neugodno rešila, kajti mesto odloka je prazno, kar nam svedoči, da se je zavrnila „a limine“. Druge jednake naše prošnje se neso zavračale že na pragu, uspeh pa je bil jednako negativen in vsi naši napori v tem oziru doslej neso bili izdatni.

Skoro 36 let je že preteklo, odkar se predložila rečena peticija, jedna generacija je mej tem že legla v grob, a položaj in težnje so še neizpremenjene. Da je temu res tako, ob jednem pa da se spozna, kake jasne nazore so rodoljubi 1850. l. imeli, kako vrlo so umeli izraziti svoje misli, kako krepka je bila njih pisava, priobčujemo v naslednjem doslovno vso peticijo brez najmanjše spremembe. Peticija slôve:

Slavni poglavar krajnske kronovine!

Po ustavi našiga svitliga Cesarja ino Njegove vlade nam je narodnost jezika zagotovljena torej menimo mi ponižno podpisani župani, terdi slovenci, da nam je naše častitljivo kantonsko poglavarstvo v Kamnici dolžno po slovensko dopisovati. Ali žalibog se to ne zgodi, ako izuzamemo kake pol nemške pol slovenske natisnjene listike, na kterih li samo z nemškimi čerkami tista imena stoje, na kterih je per raspošiljanji največ ležeče. Leti redki listiki so po nemško od pisarjev spolnjeni, slovenščina pa zraven prazna tako reči za slepotijo stoji, češ, da se ž njo postava spolnjuje. Mi podpisani župani smo ponižno prosili, da bi nam častitljivo kantonsko poglavarstvo po slovensko dopisovalo, pa kantonski poglavar žlahtni g. Pavič nam je odgovoril, da tega ni dolžan storiti, ker je njegova pisarnica nemška. Enimu županu izmed nas, ki se je branil nemške dopise sprejeti, je rečeni kantonski g. poglavar rekel, da ker noče nemških dopisov, ga tudi z besedo po slovensko nič podučil ne bo, ino tega župana rečeni g. poglavar še dalej več ni pogledati hotel. Dalej je rekel imenovani kantonski g poglavar, da če hočemo slovenske dopise, moramo na svojo rajtengo per kantonskim poglavarstvi posebniga pisarja za slovenska pisanja deržati; ako pa tega nočemo, moramo sami v Kamnik k njem hoditi, ker nam bo vsakbart proti z besedo po slovensko dopovedal, kar nam po nemško piše. Ravno tako je rečeni g. poglavar enimu izmed nas,

LISTEK.

Slavnostni govor g. Wiesthalerja pri Zupanovi slavnosti na Prevojah.

Predragi rojaki!

Od blizu in daleč prihiteli smo danes v prijazno to vasico, da počastimo spomin slavnega rojaka, čegar zibelka je tekla pred stoletjem v lični tej hiši. Ta mož je dr. Jakob Zupan. Pošel bi mi čas, ako bi Vam hotel podati obširen in natančen životopis njegov, obrisal Vam bom torej viharno življenje in trudapolno delovanje slavljenčevo le v kratkih potezah, iz katerih pa bodete vendar lahko posneli, da je popolnem opravičena in več ko zaslužena čast, ki mu jo danes tukaj zbrani Slovenci izkazujemo.

Jakoba Zupana rodila nam je Prevojska mati dne 4. julija l. 1785. Dovršivši latinske šole stopi v Ljubljansko bogoslovnico; l. 1809 v mašnika posvečen, postane l. 1813 na Dunaji doktor svetega pisma ter pride za duhovnega pomočnika najprej k sv. Petru v Ljubljani, potem pa v Šmarje pod Ljubljano. Od todi pokličejo ga l. 1817. za profesorja v duhovno semenišče Ljubljansko, kjer je razlagal bogoslovcem sveto pismo starega zakona in orijentalske jezike do l. 1835. Tega leta pa zadene ga nenadoma žalostna usoda. Ker so ga bili namreč pri podelitvi izpraznjenega kanonikata nezasluženo prezrli, sprl se je v žaljenem svojem ponosu z višjo duhovsko oblastjo ter moral zaradi tega iti v prognanstvo v Celovec; ondi je prav revno živel ob pičli pokojnini, ondi zatisnil je tudi po daljšem bolehanji trudne svoje oči dne 6. februvarija l. 1852. Dosegel je torej precej visoko starost 67 let, a vender pokosila ga je neizprosna smrt rano, prerano v veliko nenadomestljivo izgubo Slovencem in Slovanom sploh. Kajti ob gomili žalovala je majka Slava za izbornim učenjakom, izvrstnim pisateljem, naudušenim pesnikom, iskrenim rodoljubom, neustrašljivim braniteljem narodnih svetinj. Vešč dvanajsterim jezikom srkal je kot pridna bučelica med učenosti iz znanstvenih, zlasti jezikoslovnih in zgodovinskih knjig, pa ne le sebi v neplodno zabavo, ampak sadove svojih studij širil je v vezani in nevezani, slovenski in nemški besedi mej nevedne in v narodnem oziru mlačne rojake svoje. Kajti uvažajoč, da Slovenci neso osamljen narodič, ampak rodovitna veja na mogočnem deblu slovanskem, seznanjal jih je s književnostjo bratskih narodov, ter jim presajal najlepše cvetke slovanskega pesništva na domači vrt. Izveden v zgodovini slovenski kakor malokdo v tistem času, učil jih je „ceniti dela pokojnih očetov“ ter vzbujal v njih narodno zavest in rodoljubje, kazoč s podatki iz davne minulosti, da:

„Biti slovenske krvi bodi Slovencu ponos!“

Oborožen z nenavadno učenostjo, potegoval in boril se je brezobzirno in neumorno, ustno in pismeno z zagrizenimi sovražniki Slovenstva za narodovo čast, dokazujoč jim, da si prilastujejo ošabni ptujci marsikaj, kar je pristno slovensko; dokazujoč jim, da se sme ponašati tudi slovenska preteklost s slavnimi junaki, slavnimi dejanji, da ima torej tudi ubogi narodič slovenski svojo kolikor žalostno toliko častno zgodovino; dokazujoč jim, da preseza zaničevana naša slovenščina v bogastvu in lepoglasji celo jezike mogočniših narodov. Da bi si krog svojega znanja razširil, da bi svetu mogel pokazati „lik domače navade in misli“, potoval je ob lastnih stroških po slovenskih in slovanskih krajih, spoznaval narodne šege in običaje, nabiral narodne

kter ga je za pisan odgovor prosil, kteriga bi mi radi ti prošnji priložili, rekel, da od nas ne bo v tem obziri nobeniga slovenskiga dopisa sprejel, da naj se mi bres tega naravnost per visokim deželnim poglavarstvu za to pertožimo, če mislimo, da se nam krivica godi. Leto mi tudi s tem pisanjem storimo ino pohlevno prosimo, da bi Vi visoki gospod deželni poglavar po svoji očetovski skerbi za nas, po duhu ustave ino po volji našiga svitliga Cesarja blagovolili ukazati, da naj nam naše častitljivo kantonsko poglavarstvo v Kamniku po slovensko dopisuje. Sicer pa ponižno prosimo, da nam ne vzemité za zlo, da Vam v svojim domačim jeziku to prošnjo predložimo, ker li v njem Vam zamoremo porok biti, da je sleherna beseda tako zapisana, kakor smo jo mi izgovorili.

Zraven volje svitliga Cesarja ino Njegovih ministrov, ktera je v ustavi izrečena, mi operamo svojo prošnjo še na te le vzroke:

1. Stanujemo mi precej deleč od svojih duhovnov, kteri bi nam nemške dopise prestavljali. Ako mi tudi do duhovnov pridemo, nam oni to iz dobrote store, da nam nemške dopise pretolmačijo, ako bi pa oni druga opravila imeli, ali doma ne bili, moramo mi po svetu spet drugam daljno pot storiti, da nam kdo iz ljubavi nemške dopise razlaga. Že per volitvi za župane smo za to spominjali, ino volitevni g. komisar žlahtni od Gasparini nas je zagotovil, da se nam bo po slovensko dopisovalo. Rečeni g. komisar je celo enimu izmed nas rekel: „Jez bi španjolskih dopisov ne sprejemal, ino ne podpisoval, ker španjolskiga ne umem. Tudi od vas nobeden pameten ne bode terjal, da bi nemška pisanja sprejemali in se na nje podpisovali, ker nemškiga ne zastopite, ali da bi mogli zavolj njih razlaganja po sveti ljudi iskati, ino tako čas zgubljati, ki ga imate za druga opravila.

Mi podpisani župani smo kmetje ali rokodelci, kterim se je samim svojega kmetvanja ali rokodelstva pridno deržati, če si hočemo is starih dolgov pomagati, ki smo jih per prejemanji gospodarstva prejeli, ali če hočemo stroške plačevati, h katerim je vsak izmed nas posebej po okoljšinah zavezan. Vsak izmed nas bi posebej lahko skazal, kake dolgove, zaveze ino stiske da ima, per kterih mu druziga ne kaže, kot pridno se domu deržati ino delati. Če izmed nas kdo kako pot ob delavnim dnevi stori, mora od svoje žene ino druge družine preslišati: „Ti boš od zdaj zanaprej po sveti hodil, kakor prešnji rihtarji, izmed kterih se jih je bilo več pijančevanja ino pohajanja navadilo, ino kteri so dobro stali, preden so se rihtarije podstopili, ob času svojega rihtarstva so pa v nič prišli.“ — To je tudi med drugim per voljenji županov uzrok bil, da kolikor bolj je kdo za dom skerben, toliko bolj se je bal župan postati. Mi torej po svoji županijski službi želimo menj potov ko je mogoče imeti, da ne bomo primorani svojih domačih opravil v nemar pušati, ino za to še denarjev trositi. Iz dozdaj rečeniga se vidi, da bi se moglo tudi milo zdeti, če bi se v naš prid dana ustava, ktera narodnost ino jezik vsih avstrijanskih narodov enako čislati veljeva, od naše kantonske gosposke v nemar pušala.

2. Če se od svitliga Cesarja ino Njegovih ministrov dana ustava, ktera nam slovenske dopise dogotovi, tako slabo od naše kantonske gosposke spolnjuje, to semtertje tudi nezaupljivost obuduje; marsikdo si misli: če to postavo svitliga Cesarja ino Njegovih ministrov kantonsko poglavarstvo tako slabo spolnjuje, gotovo tudi drugih ne bo na tanko deržalo

3. Po dubi enakopravnosti vsih avstrijanskih narodov je viši apelacija v Celjovci zapovedala podložnim slovenskim sodnijam, da naj tožniki ino toženci slovenskiga jezika po slovensko svoje tožbe in odgovore v sapisnike zapisujejo. Is tega mi vidimo, da je viši apelacii resnica z enakopravnostjo, in po razgledi jo tudi mi v naših županijskih dopisih želimo vpeljano viditi. (Konec prih.)

Črna vojska.

Postava od 6. junija 1886.

(Razložena po vprašanjih in odgovorih.)

1. Kaj je to, črna vojska?

Črna vojska*) je celoten del vojne (orožne) moči in vsled tega postavljana pod okrilje mejnarodnega prava.

2. Kedaj se sme v službo sklicati črna vojska?

Črna vojska sme se v službo sklicati samo tedaj, kadar in dokler odkod vojna preti ali kadar je že vojna in dokler je.

3. Kdo je zavezan v črno vojsko in kako dolgo?

Vsi vojeviti državljani, kateri ne pripadajo ni c. kr. vojstvu, vojnemu pomorstvu ali nadomestni reservi, ni c. kr. deželni brambi, zavezani so v črno vojsko od začetka tistega leta, v katerem dopolnijo 19. leto svoje dobe, do konca onega leta, v katerem so dovršili 42. leto svoje dobe. Dolžnosti črne vojske po meri vojevitosti, in to do izpolnjenega 60. leta svoje dobe so podvržene vse osobe, prestavljene izmej staleža oficirskega ali vojaških uradnikov v pokoj ali na razmerje zunaj službe pri vojstvu (vojnem pomorstvu) ali deželni brambi, kadar jih ne uporabljajo v prej imenovanih delih orožne moči Dolžnost črne vojske razteza se dalje — ne krateč prej v obče ustanovljenih osobnih dolžnostij — na vse družbe, kateri imevajo vojaški značaj, odnosno vojaška znamenja. Osobje žandarstva, finančne straže in državnih gozdov privzemati je — kolikor dopuščajo službeni oziri — v dolžnost črne vojske po meri, kakor je to po okolnostih vojne več ali menj potrebno. Glede onih, kateri so po §. 20 vojne postave dobrovoljno stopili v prezentno službo vojstva, predno jim se je začela dolžnost črne vojske, razteza se dolžnost črne vojske, potem ko so izpolnili svojo zakonito dvanajstletno službeno dolžnost, še na deset neposrednje sledečih let.

4. Kdo osnava in imeva na razpregledu črnovojniške imenike?

Črnovojniške imenike, v katerih se osobe v črno vojsko zavezane popisujejo po letnih vrstah od najvišje nizdol, osnavajo in imevajo na razpregledu občinska županstva s pomočjo držiteljev knjigmatic.

5. Koga je moči službe v črni vojski odvezati?

Take v črno vojsko zavezane, kateri se neogibni potrebni, da oskrbujejo reči javne službe ali koristi, moči je službe v črni vojski odvezati.

6. Ali se v črno vojsko smejo vzprijeti tudi dobrovoljci?

Ako se kdo takšen, kateri ne stoji pod dolžnostjo službe v vojstvu, deželni brambi ali črni vojski, dobrovoljno oglasi za službo v črni vojski ter je za njo, sme se vzprijeti v črno vojsko.

7. Kako se v črno vojsko zavezani razdeljujejo?

V črno vojsko zavezani razdeljujejo se na dva sklica (dve napovedi).

8. Kateri gredo v prvi sklic, kateri v drugi?

V prvi sklic gredo vsi po §. 1 v črno vojsko zavezani državljani, od začetka tistega leta, v katerem dopolnijo 19. leto svoje dobe, do konca onega leta, v katerem so dovršili 37. leto svoje dobe, s temi vred, ki so po §. 17 vojne postave časno oproščeni, ali kateri so v zmislu §-a 40 iste postave bili pred časom, in oni, kateri so po dovršeni službeni dolžnosti bili iz vojstva (vojnega pomorstva, nadomestne rezerve) in deželne brambe odpuščeni. Drugi sklic obseza istovrstne osobe od 1. dne januvarja tistega leta, v katerem kdo 38. leto svoje dobe dopolni, do 31. dne decembra onega leta, v katerem je dovršil 42. leto svoje dobe, odnosno, dokler dolžnost črne vojske ni dovršena.

9. Na kakšno povelje se črna vojska sklicuje, uporablja in razpušča?

Sklicuje se črna vojska, po tem ko je bil ministerski svet dovprašan, na cesarjevo povelje po ministerstvu za deželno bran, v tolikšnem obsegu, kakor je v boljo deželno brambo potreba. Uporablja se sklicana črna vojska, kakor kje potreba nanese, po vojaškem od cesarja postavljenem poveljniku v uredbi, kakor jo cesar določa. Razpuščenje črne vojske ukazuje cesar.

10. Katerim propisom podstojijo v službo poklicani črnovojniki?

V službo poklicane osobe črne vojske podstoje od tistega dne, katerega so poklicane, do onega, katerega dobodo dopust, ali katerega se črna vojska razpusti, vojaškim kazenskim in strahovalnim propisom. Če kdo v črno vojsko zavezanih zadobi odpust, pretrgava se vojaško razmerje za dotični čas.

11. Po čem se spoznajo črnovojniki in oficirji njihovi v službi?

Črnovojniki in oficirji njihovi nosijo v službi vkupen, oddalječ spoznaten znak, oficirji in podoficirji vrhu tega vojaška častna in razlikovalna znamenja. Četam meščanskih stražnikov in strelcev, katere imajo s cesarskim odobrenjem že v miru svojo uredbo, pristoji pravica, svojo pravilom ustrezajočo obleko in opravo, in tako tudi uredbo svojo pridržati tudi v službi črne vojske, s pridržkom cesarskega potrjenja njihovih poveljnikov in oficirjev.

12. Katera določila veljajo za črni vojsko v drugem oziru?

V oziru na obdarovanje in odlikovanje, na pravico do prevožnje, stanišča, prehrane v novcih ali z blagom, v oziru na to, kako je postopati s kom, kadar je ranjen ali če zboli, na preskrbo z za-

*) To narodno besedo je za „landsturm“ vzelo uredništvo slovenskega državnega zakonika. Kaže torej sploh, držati se je.

Dalje v prilogi.

reke in starine, pazljivo poslušal prostega naroda govorico ter si zapisaval njega lepe, v pismenem jeziku še neznane besede. Marljivo je pilil, likal in bogatil slovenščino ter vselej, kadar je kje zasledil kak porabljiv izraz, veselja vskliknil:

Vse imamo
Pa ne znamo,
Le iščimo
De dobimo!

Iz proste volje, pa tudi z velikim trudom poučeval je v bogoslovski šoli v lepem domačem jeziku že takrat, ko slovenščina, zlasti kar se tiče znanstvenih izrazov, še ni bila tako razvita. Ustvaril in tudi sam z najobilnišo duševno hrano zalagal je „Krajnsko Čbelico“, oni znameniti časopis, ki nam je oživel slovensko naše pesništvo. Izpodbadal in navduševal pa je tudi svoje učence na književno delovanje ter tako vzbudil slovenstvu marsikaterega pesnika in pisatelja. Pesni njegove kar kipe rodoljubja: saj poveličuje in preslavlja v njih vedno le svojo svetu malo znano in celo od domačinov prezirano domovino. V pesništvu ustanovil je pravila, katerih so se poprijeli in se še dandanes drže najznamenitejši naših pesnikov. V takozvani „abecedni vojski“ povzdignil je veljavni svoj glas zoper „metelčico“, t. j. Metelkov novi črkopis ter pripomogel, da se nismo že toliko razkosani Slovenci razcepili še v črkopisu ali abecedi. Občeval in v korist in blagor slovstvu slovenskemu in slovanskemu skupno deloval je z najslavnejšimi književnimi veljaki tiste dobe: s Zoisom, Vodnikom, Kopitarjem, Čopom, Preširnom, Ravnikarjem, Primcem, Jarnikom, Dobrovskim, Mušickim in dr. Ali se je tedaj čuditi, da je takega odličnjaka čislal in spoštoval ves izobraženi svet, da so se mu klanjali celo grofje in baroni?

Možem, ki so tako zaslužno, tako vspešno delovali za svoj rod, stavljajo se dandanes veličastni dragoceni spomeniki, njih spisi širijo se v ponovljenih izdajah mej narod, njih kosti, ako počivajo v ptuji zemlji, prenašajo se slovesno v domovino. Kaj pa smo storili doslej mi Slovenci nasproti rajnkemu dobrotniku svojemu?

„Ena se tebi je želja spolnila:
V zemlji domači de truplo leži“ —

pel je naš Preširen o nesrečnem prijatelji svojem: Andreji Smoletu. Zupanov duh, zapuščajoč to dolino solz, ni mogel niti te tolažbe seboj vzeti; kajti potujčena Celovška zemlja krije zemeljske ostanke njegove in niti križ niti napis niti pohlevna cvetica ne zaznamlja počivališča njegovega: siromašno je živel, siromašno umrl, siromašno leži pokopan v neznani nam gomili. Pač žalostno uresničile so se tudi o njem besede Preširnove:

„Slep je, kdor se z petjam vkvarja,
Krajnec moj mu osle kaže;
Pevcu vedno sreča laže,
On živi, vmerje brez dnarja.“

Tudi izvrstnih spisov njegovih ni zbrala še nobena roka, ampak raztreseni počivajo po knjigah in časnikih, katere je dandanes že težko v roke dobiti, in da ni zvesta opazovalka človeških dejanj: modrica zgodovine z zlatimi črkami zapisala Zupanovih zaslug v svojo knjigo, pozabili bi bili najbližji rojaki celo njegovo ime. Ali smo Slovenci res tako nehvaležen narod? Ne! Današnji dan pričaj svetu, da ve tudi Slovenec ceniti svoje duševne velikane; kajti danes prišli smo poravnat stari svoj dolg, otrest se sramote, ki nas je dolgo tlačila. Kot vidno znamenje svoje hvaležnosti uzidali smo mu namreč v rojstno hišo — glejte — to-le črno ploščo, s katere blesti v zlatih črkah Zupanovo ime. Res,

puščenci vred, veljajo za črno vojsko ista določila kakor za vojstvo, odnosno c. kr. deželno brambo.

13. Ali ima nesklicana črna vojska pregledne shode in vaje?

Kadar črna vojska ni sklicana v službo, ne sme se osobam v črno vojsko zavezanim nalagati nikake dolžnosti glede preglednih shodov in vaj.

14. Kako je, če bi se črna vojska imela uporabljati zunaj države?

Ako bi okolnosti zahtevale, da se črna vojska izimno uporablja zunaj skupnega razsežaja kraljevin in dežel zastopanih v državnem zboru, potreba je v to oblasti z državno postavo dane. Samo, kadar je nevarno, stvar odlagati, sme cesar, pod odgovornostjo vlade, takšno uporabo ukazati pod tem, da se ukaz pozneje državnemu zboru v odobrujoči vsprijem priobči.

15. V kaj še more izimno uporabljan biti prvi sklic črne vojske?

Dokler je vojna, moči je v izrednih slučajih potrebe, — tako tedaj, kadar nadomestne reserve ni dovolj, da bi se z njo stoječe vojstvo (vojno pomorstvo) držalo v zakonitem za čas vojske ustanovljenem številu, kakor tudi, kjer bi treba bilo deželno brambo dopolniti na zakoniti za čas vojske ustanovljeni stalež, — primerno potrebščino onim delom orožne moči, kateri se sistemno dopolnjujejo iz kraljevin in dežel zastopanih v državnem zboru, po tem, kolikor in dokler neogibna potreba vojske to zahteva, privzeti iz prvega sklica črne vojske. Vendar je te črnovojnike odpustiti precej, čim bode konec vojske. To privzetje naj se počenja pri najmlajših letnih vrstah.

16. Odkod se zalagajo troški sklicane črne vojske?

Troški sklicane črne vojske zalagajo se iz proračuna skupnega vojnega ministerstva.

17. Kedaj je postava o črni vojski prišla v moč in za kateri razsežaj države?

Postava o črni vojski je prišla takoj po razglašenji dne 19 junija 1886 v moč in sicer za kraljevine ter dežele, zastopane v državnem zboru, razven tirolske in predarelske.

Poročilo državnega poslanca Šukljeta.

V Novem Mestu 11. julija.

(Konec.)

Doslej znaša carina za surov petrolej 1 gld. 10 kr., za očiščen petrolej pa 10 gld. v zlatu. Madjari umeli so v Pešti in na Reki napraviti si velike čistilnice za petrolej. S tem so prouzročili, da se je počel surov petrolej le k njim uvažati ter da se je tako carina na čist petrolej tekom treh let zmanjšala za 200%. Petrolej, ki se večinoma uvaža iz Rusije, iz Kavkaza, počel se je rafinovati na mestu samem, potem se je navidezno spridil in prišel je preko mej kot „surov“ s carino 1 gld. 10 kr. mesto 10 gld. od metr. centa. Madjarski rafinerji so ga potem seve z lahko zopet očistili, velik dobiček ostal je njim in ogerski polovici, naša polovica pa je prišla skoro ob vso uvožnino. Po novem načrtu bi se imelo od surovega petrolja plačevati po 1 gl., 42 kr. uvožnine, s čimer bi bili seve zopet pri starem, zato se je tudi mnogo zastopnikov desnice, posebno Poljakov, katerih petrolejska industrija bi bila po tem načrtu uničena, pripogibalo predlogu Suessovem, po katerem bi bilo od gorljivega petroleja plačevati po 8 gld. 50 kr. uvožnine. Ta predlog je sam ob sebi dober, ko bi se dal tudi v istini izvajati, ko bi se na interesovane madjarske finančne organe zaupanje staviti smelo, da nam odstotke količine gorljivega upeljanega petroleja prav povejo in ko bi ta predlog ne meril na propad sedanje vlade, ki je že poprej za bistvenosti sedanjega predloga jamčila Ogrom.

Iz teh ozirov, govori prof. Šuklje dalje, glasovali smo slovenski poslanci za predlog, ki je izšel iz večine pred vsem interesovanih galiških poslancev samih, po katerem je nadalje od nečistega petroleja sploh plačevati 2 gld. uvožnine v zlatu od 100 kgr. Še vsprejem tega predloga bil je odvisen od glasovanja naših poslancev in lahko bi bili glasovali proti vladi, katera se na naše narodnostne in gospodarske potrebe tako malo ozira. Vendar jednaka vprašanja vrnejo se še v jeseni pri obnovljevanji nagodbe z Ogersko in pri druzih zakonih, takrat bode treba naše stališče krepkeje varovati. (Gotovega pač ni, da se taki trenotki za vlado vrnejo, do jeseni se položaj strank lahko čisto spremeni i na mestu je bilo, da se o prvi priliki zahteva, kar se hoče. Ura zamujena ne pride nobena!)

Slednjič, poroča prof. Šuklje — o stanji dolenjske železnice. Zato, pravi, proučil sem vse mogoče črte in informoval se v vseh ministerskih krogih, ker je očito, da brez železnice propade Dolenjska še v večjo bedo, kakor je že, z druge strani se ne da oporekati, da bi ta železnica sosebno prva leta sama ob sebi zgubo imela, zato se je tudi vlada, katere cilj mora biti, da vsakoletni primanjkljaj zmanjša, brani na vse moči. Druga ne manj tehtna ovira je v vsemožnih Madjarjih, ki nikakor ne hote železnic, ki bi z večine ne šle po njihovih tleh. Uzrok te madjarske premoči je bivši državnik Beust in tedanja liberalna vlada, ki je Avstrijo razcepila v dve polovici, naša skrb mora torej vselej biti, da taka stranka ne dojde več na vladno krmilo. — Kakor je torej razvidno, država na lastne stroške železnice neče zidati in zgodilo bi se to jedino še v slučaji, ko bi vojaški krogi določili: železnica nam je potrebna! Velja torej pogajati se še v teh krogih, ako se to ne posreči, misliti je na drugo finančno operacijo. Toliko je gotovo, da revna Dolenjska železnice sama zidati ne more (Veseli nas, da se je to spoznalo. Uredn.) V krogih vladnih veščakov pa neso sovražni načrtu, da bi vlada prevzela nekaj temeljnih akcij n. pr. za 2 mil., za pol milijona prevzela bi jih dežela, katerih amortizacija bi je ne stala čez 25.000 gld. na leto, pol milijona naj bi prevzela kranjska hranilnica, knez Auersperg zaradi postranske črte v Kočevje in drugi interesenti. Nad to svoto potrebni denar dobil bi se z izdanjem prioritetnih akcij.

Tako bi se dala železnica v kratkem času doseči. Toliko mi je bilo — mogoče v vseh navedenih točkah uplivati, malo je, a ni krivda moja, ni krivda slovenskih poslancev; dosedanje delovanje nam je prineslo malo sadu, nujno je, da delo v tem zmislu, a z večjo enerižjo nadaljujemo in po tem se hočem tudi v bodoče ravnati.

To je bistvena vsebina iz Šukljetovega poročila; mi druzega pričakovali nesmo, nekatere opombe pristavili smo že v oklepih in dostaviti nam je samo še, da je že skrajni čas, da se tisto krepkeje postopanje proti sedanji vladi pokaže in da nam je skoro videti kaj uspehov za naš dom in rod.

Po končanem, dobro uro trajajočem poročilu, vpraša jedini dr. Slanc, pridejo li zopet vojaki v Novo Mesto. Šuklje odgovori, da se mu je v odločilnih krogih odgovorilo: brambovci vsled nove organizacije nikakor ne, mogoče da redna vojska, kadar se bode nekaj več Bošnjakov uvojačilo in vsled tega lahko nekaj polkov iz Bosne potegnilo.

Predsednik shoda dr. Poznik se poslancu zahvali za dosedanji njegov trud, predlaga naj isto stori shod in pooblasti poslanca, da z vso enerižjo zahteva, da se našim pravicam zadovolji in da naj, ako bi drugače možno ne bilo, stopi očito v opozicijo proti vladi.

Glasovalo se je z uzdigovanjem rok, ugovora proti temu predlogu ni bilo.

Poslanec dolenjskih mest misli še poročati drugod, pred vsem v Metliki, v Črnomlji, v Ribnici, v Kostanjevici. Želeti je, da se na teh shodih pojasnijo še nekatera mesta v poročilu. —a—

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. julija.

„Narodni Listy“ javljajo, da je **finančni minister** Dunajevski dal svojo ostavko. Sedaj se nekda že Taaffe pogaja s podpredsednikom Praške finančne direkcije, baronom Chertekom, da bi prevzel finančno ministerstvo. Ta vest se nam ne zdi verojetna. Pa tudi „Hlas Naroda“ jo zmatra za časniško raco. Grof Taaffe tudi ne bi maral odpustiti izvrstnega govornika pl. Dunajevskega.

Čehi tudi neso zadovoljni z naredbo naučnega ministra, da bi se povišala šolnina na srednjih šolah. Praški mestni zbor je sklenil, prositi naučno ministerstvo, da bi preklicalo to naredbo.

Gališki deželni zbor se je v poslednjem zasedanji mnogo bavil z vprašanjem, kako bi se dalo ustreči rusinskim narodnim težnjam v šolskem oziru. Poljaki so se pri tej priliki jako pristranske kazali. Dovolili so sicer nekaj navideznih koncesij Rusinom, ki so pa bile tako zavite, da bi jih pozneje lahko prezirali, zlasti, ker je večina uradnikov poljske narodnosti. Ker se dotični deželnozborski sklepi ne strinjajo z obstoječimi zakoni, jih vlada ne misli predložiti Najvišji sankciji.

Vnanje države.

Črnagora hoče bolj utrditi mejo ter povekšati posadke ob turški meji, da Turki ne bodo mogli zopet pridreti v Črnogoro. Nadvojvoda Božo Petrović podal se je na mejo, da bode izvršil vse potrebne naredbe.

V ponedeljek se je otvorilo zasedanje **srbske** skupščine v Niši. Že prva seja je pokazala, da so pri volitvah bili zmagali opozicijonalci. Na dnevnem redu bila je volitev začasnega predsednika. Izvoljen je vladni pristaš Magalinović z 80 glasi. Kandidat opozicije dobil je pa 68 glasov. Vsi opozicijonalni poslanci se pa volitve niti udeležiti neso mogli, ker jih je več policija zaprla takoj, ko so prišli v Niš, češ, da so pri volitvah nezakonito postopali, nekatere so kar odposlali na njih dom, dva so pa obdržali v zaporu, ker sta se upirala policiji. Ker ima volitve verifikovati skupščina, ne pa vlada, je s tem policija rušila ustavne pravice. Če se pomisli, da je le 120 skupščinarjev voljenih in jih 40 imenuje kralj, se razvidi, da je opozicija sijajno zmagala pri volitvah, ter je le kralj popravil z imenovanjem vladnih pristašev za skupčinarje volilni izid. Ko bi sedanja vlada vedela, kaj je čast, bi sedaj gotovo odstopila, ko je videla, da jej je narod zares dal nezaupnico. Toda Garašanin je dovolj nesramen, da bode še dalje ostal na krmilu. Nekoliko bode pa volilni izid še popravil verifikacijski odsek. Ker so v ta odsek voljeni samo vladni pristaši, ni dvojbe, da bode potrdil vse volitve naprednjakov, naj bodo še tako nezakonite, več volitev opozicijonalcev bode pa na podlagi pristranskih vladnih poročil zavrgel. Skupščina bode pa tudi pritrdila nasvetom verifikacijskega odseka, ker imajo v njej naprednjaki večino. Garašaninovo ministerstvo pa nikakor ne stoji trdno. Več naprednjakov se tudi ne strinja z vladno samovoljnostjo. Zlasti pa bode velik del naprednjakov glasoval proti vsakemu povišanju državnih stroškov. Tako se utegne v kratkem pripetiti, da vlada ostane pri kakem važnem vprašanji v zbornici v manjšini. Že sedaj se razpravlja vprašanje, kdo bode Garašaninov naslednik. Govori se, da se bode potem sestavilo koalicijsko ministerstvo. Navajajo se celo osobe, ki bi se poklicale v novo ministerstvo. Liberalec Kaljević bi prevzel ministersko predsedstvo in vnanje zadeve; radikalca, Pera Todorović, notranje zadeve, in Raša Milošević finance in narodno gospodarstvo; naprednjak profesor Svetozar Vulović, bogočastje in nauk; polkovnik Topalović vojsko. Poslednji je brez vsake politične barve. Ne ve se pa še, kdo bi prevzel ministerstvi pravosodja in javnih zgradeb. To so pa seveda same kombinacije. Kralj si bode gotovo

---

da ta spomenik ni dovolj pristojen Zupanovim zaslugam: skromen je, kakor so skromne moči naroda, ki mu ga stavlja. Ali tolažimo se! Lepši spomenik zgradil si je slavljenec sam s svojimi deli v hvaležnih naših srcih, najlepši spomenik pa mu bodi današnji naš sklep, da hočemo lepe lastnosti njegove po svojih močeh posnemati vsi, kar nas je tukaj zbranih. Ljubimo torej svoj rod, kakor ga je ljubil slavni naš rojak: ljubimo ga ne samo z jezikom, ampak dejanski! Po njegovem vzgledu potegujmo se za čast in pravice jezika svojega vsikdar in povsodi pogumno in dosledno. Zlasti pa sveti tebi, učeča se mladina, dr. Jakob Zupan, kot uzor unetega, požrtvovalnega rodoljubja; od njega uči se ti, nada naše prihodnosti, že v zorni mladosti vaditi in uriti duševne svoje moči, da bodeš mogla kedaj z „uma svitlim mečem“ zmagovito boriti se z nebrojnimi sovražniki Slovenstva!

To kamenito ploščo pa izročam zdaj Vašemu varstvu, dragi Prevojci! Čuvajte jo skrbno kot svojo najdražjo svetinjo! Ona bodi vaša dika, vaš ponos, krjti ona oznanjevala bo še poznim rodovom, da:

„Taka glava korenine
Je slovenski oratar!“

Na njej v zlatih črkah udolbeno ime zagotavlja i Vaši vasici do konca dni častno mesto v književni zgodovini slovenski in če bo treba na ustajenja dan kakor posameznim ljudem tudi celim narodom, mestom, trgovom in vasem odgovor dajati, kaj da so storile v korist človeštvu, takrat stopi mirno pred Gospoda, skromna ti gorenjska vas! takrat kaži na to zlato ime in preverjena bodi, strogi Sodnik ne bo te zavrgel, ampak z zadovoljnim obrazom velel ti posesti sedeže uzveličanih, rekoč: „Dovelj si storila — rodila si Jakoba Zupana!“

Ti pa, v življenji nesrečni, iz domovine pregnani slavljenec, ki gledaš danes iz rajskih višav na nas, Tvoje častilce, vsprejmi blagovoljno malo to znamenje hvaležnosti naše in deluj kakor nekdaj na zemlji tudi sedaj v nebesih za nas. Tvoj rod, proseč previdnost božjo, da nam podari več Tebi jednakih mož, da se nam na ta način kmalu uresničijo proroške besede Preširnove:

„Vremena bodo Krajncam se zjasnile,
Jim milši zvezde kakor zdej sijale.“

V tej sladki nadi kličem: Slava, večna slava Zupanovemu spominu!

jako prizadejal, da obdrži Garašanina. — Radikalci in liberalci osnovali so skupen klub. Vladna stranka šteje nekda samo 81 poslancev, opozicija pa sedaj samo 70, ko so jih več zaprli. Vsi oni radikalci, katere je podpirala pri volitvah vlada, pristopili so k opoziciji. Opozicijonalci se nadejajo, da se bode kmalu pokazal kak razkol mej naprednjaki. — Kakor je znano, je naučni minister si bil izmislil, da je predsednik „Učenega društva“, Jovanović, poneveril nekoliko denarjev. S tem ga je hotel očrniti, ker je Jovanović član opozicije. Začela se je bila zaradi tega sodnijska preiskava. Pri končnej obravnavi bil je Jovanović nekrivim spoznan.

Kakor se piše „Czasu“ iz Peterburga, bode kmalu konec ruske potrpežljivosti, ter Rusija ne bode trpela, da bi se zmanjšal njen upliv na **Balkanu.** Ko bi bolgarski knez še nadalje samovoljno postopal, bati se je vojne. Velevlasti bodo vse sile napele, da pregovore kneza, da se pokori, ter Turčijo, da razoroži. Pričakovati je, da bodo Rusija, Avstrija in Nemčija vzajemno postopale, ter Turčiji in Bolgariji narekovale status quo.

Ruski listi, zlasti vladni, trdijo, da vlada ni prelomila §. 59. Berolinske pogodbe s tem, da Batum ne bode več svobodno pristanišče. Batum ostane še nadalje trgovsko pristanišče, kakor je bil do sedaj, samo da bode v carinskej meji. Če se je mesto utrdilo, zaradi tega še ni nehalo biti trgovsko pristanišče, saj so razna evropska pristanišča, kakor Genua in Antwerpen, tudi utrjena. Turčiji zaradi Batumske zadeve ni bila poslala Rusija nikake note, samo njen zastopnik je turški vladi ustno sporočil, da je car premenil svoje mnenje tako, da Batum preneha biti svobodno pristanišče. S to stvarjo se je bavil ministerski sovet. Večina ministrov je mislila, da naj Turčija opusti vsak protest, ter naj vso stvar prepusti Angliji; veliki vezir in nekaj ministrov so pa hoteli, naj Turčija protestuje. Poročilo o ministerskem sovetu predložilo se je sultanu, ki bode konečno odločil. Kakor se misli, Turki ne bodo nič ugovarjali. — Veliki knez Vladimir izjavil se je v Derptu proti zastopnikom občine, velike šole in plemstva, da je trdna volja carjeva, bolj razširiti ruščino po pribaltijskih pokrajinah.

Ker je grško in vzhodnjerumelijsko vprašanje poravnano, namerava **Turčija** odpustiti vse redife in reserviste. To kaže, da so v Carigradu preverjeni, da ne bode v kratkem nobenih novih neredov na Balkanu. Sicer je pa Turčija bila iz finančnih ozirov prisiljena demobilizovati, kajti vse blagajnice so prazne.

Francoska vlada je iz vojskinega seznama izbrisala vojvodo Aumalskega in vojvodo Chatreskega. Prvi je zaradi tega pisal jako razžaljivo pismo predsedniku republike ter mu očital, da si je dal izviti iz rok svojo dosedanjo oblast, kolikor se tiče vojaških činov. Ker je v tem pismu princ naravnost ščuval proti vladi in državni obliki, ga je primorana vlada iztirati. Princi se poslednji čas jako predrzno obnašajo. Menda bi radi, da bi jih iztirali, ter bi potem mogli veljati za politične mučenike. Najbrž pa politično mučeništvo princem ne bode nič koristilo.

Dopisi.

Z Razdrtega 12. julija. Izv. dop.] Pač tužna, neverjetna, pa žal, istinita bila je vest, da je preblaga gospa Dragotina Dolenec, soproga dež. poslanca 9. t. m. v Gospodu zaspala. To je pač britko, to je neizrečeno hudo, ko mora mlada skrbna mati zapustiti preljubega soproga in njej tako dragih šestero otrok. Zares prekruta osoda!

Včeraj popoludne po 5. uri, pripeljali so krsto iz Postojine, oziroma iz Ljubljane. Ves voz oziroma krsta bila je popolnem obložena s prekrasnimi venci, kojih je bilo nad dvajset. Položili so jo na oder, ki je bil pripravljen v g. dr. Dolenca hiši. K pogrebu prišlo je mnogo najodličniših osob oziroma obitelj iz okolice, to je iz Senožeč, Vipave, Ubelskega, Orehka, Postojine, Trsta, Prezida in od drugod. Umevno, da je sprevod bil veličasten. Ob 6. uri zapeli so zvonovi tužnim glasom poslednjikrat nepozabljivi gospej. Pri slovesu na pokopališči, ko so jo izročili materi zemlji, bilo je obupno tužno, v vsacem očesu lesketala je solza, čulo se je ihtenje in glasen jok, ker je bila pokojna povsod izredno priljubljena.

Preblagi rajnki, koja bila je v vsakem oziru, celo v narodnem, uzor ženstva: večnaja pamjat!

X. . . .

Iz Trebnjega 14. julija. [Izv. dop.] Ravno berem v cenjenem Vašem listu razglas mestnega magistrata v Ljubljani, da se mora vsak potnik, ki pride iz okuženega kraja, oznaniti policijskemu odseku, da se zdravniško opazuje skozi 3 dni. — Žalibog pri nas nemamo takih ukazov, akoravno bi jih bilo jako potreba. V Trebnjem samem in v okolici imamo več kokošarjev, ki vsaki teden po dvakrat vozijo kokoši in jajca v Trst, in ko nazaj pridejo, kdo jih opazuje?

Ali se nam mar ni bati, da privabijo ti kokošarji, ki so, mimogrede rečeno, jako nesnažni, kolero v mirno in zdravo našo dolino? Na jeden ali drugi način bi moralo vendar županstvo skrbeti, da se v tej zadevi kaj ukrene, da se nevarnost odstrani, ali pa vsaj omeji. Veliko bi bilo še tožiti o drugih zdravstvenih razmerah pri nas, pa naj bo za danes to dovolj.

S Čateža na Savi 12. julija. [Izv. dop.] V nedeljo zvečer pretila nam je velika nevarnost. Okolu $^1/_2$ 11. ure začela je na najnevarnejšem kraji goreti neka staja, užgana prej kone po zlobnej roki in ko bi ne bilo vse mirno in hitra pomoč pri rokah, z utraj bi ne bilo več vasi Čatež. Ali srečno smo kmalu udušili ogenj, tako da je uničena le imenovana staja. Brizgalnice nemamo nobene in nihče še ni sprožil misli, da bi si jo omislili, akoravno bi nam bila zelo potrebna. Druge, še revniše vasi imajo že davno svoje gasilno orodje, pri nas pa smo v tem še na slabem. Dal Bog, da bi si brizgalnice še napravili, predno ne bode prepozno.

Vaša vest v 154. številki, da je strela ubila Ano Tomše v Vitovci pri Malencah, je istinita, vse povedane okoliščine pa ne. Ana Tomše pred nevihto ni polagala na ogenj ne blagoslovljenih in ne drugih neblagoslovljenih stvarij, ampak pripravljala je za večerjo „špehovo salato“ in začimbo belila na ognji. Tudi burklje se neso navskriž postavljale in Neža ni skočila skozi okno, ker je omreženo. Sicer pa Neža od samega strahu ni vedela, kako se je rešila. Mislila je pač, da je sestra gotovo rešena, ker je bilo ložje iz veže uiti, ko njej iz hiše.

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Včerajšnjo številko našega lista zaplenilo je c. kr. državno pravdništvo zaradi notice „Posledice Zelenčeve slavnosti“. Proti tej zaplenbi uložili bodemo ugovor.

— (Presvetli cesar) potrdil je izvolitev deželnega glavarja grofa Thurna predsednikom c. kr. kmetijske družbe kranjske.

— („Die oesterreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild“.) Cesarjevič Rudolf izbral je za sotrudnika pri tem delu glede Slovencev na Štajerskem gosp. ravnatelja Jos. Šumana v Ljubljani za jezikovni oddel, za narodno življenje, navade, običaje, pravljice itd. pa prof. Fr. Hubada v Gradci. Slovensko slovstvo razpravljalo se bode za vse Slovence vkupe, sotrudniki pa še neso imenovani.

— (Vladika Strossmayer) dospel je v ponedeljek na Slatino, kjer ostane dlje časa. Tudi dr. Rački, predsednik jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti, pride v kratkem tjakaj.

— (Umrl) je včeraj popoludne v Ljubljani gospod Janez Porenta, dekan Cerkniški v 39. letu svoje dobe za sušico. R. I. P.!

— (Doberizgled.) Gospod Rupert Engelsberger, trgovec na Krškem, naročil je 20 iztisov „Prizori iz otroškega življenja“, ki jih je izdala „Narodna šola“. Živio!

— (Premeščenje.) Minister in vodja pravosodnjega ministerstva premestil je g. notarja Huberta Hofmana iz Ilirske Bistrice v Radovljico, g. notarja Ivana Fischerja iz Tržiča v Mokronog.

— (Preselitev.) Dr. Fleischer, odvetnik v Laškem trgu, preseli se v Trst.

— (Pri volitvah frančiškanskega reda kranjsko-hrvatske provincije) bili so izvoljeni: V Ljubljani: o. Placid Fabiani, guardijanom, o. Kalist Medic vikarjem; v Rudolfovem: o. Hugolin Sattner guardijanom, o. Florentin Hrovat, vikarjem; v Kamniku: o. Teodorik Muren guardijanom, o. Albin Bregar vikarjem.

— („Laibacher Wochenblatt“) bil je preteklo soboto, kakor smo že objavili, zaplenjen in sicer zaradi uvodnega članka, odprtega pisma „Carniolus“-a deželnemu predsedniku. Doslej je „Wochenblatt“ redno dobival dovoljenje za drugo izdajo, ta pot pa ni bil toli srečen in njegovi naročniki morajo do sobote čakati na izredno duševno hrano.

— (Milosrdnost.) Znana obitelj v Ljubljani naprosila je 14. t. m. zvečer tukajšnji red **usmiljenih sester,** naj blagovoli poslati postrežnico, ker je mož na smrt bolan, da bi mu vajena roka stregla. Toda to prošnjo odbila je predstojnica z opombo, da ne odda nobene, ker imajo do sobote ekscercicije. Torej bolnik na smrt bolan naj čaka. Komentara k tej milosrdnosti, mislimo, nam ni treba dodati, saj si ga vsak naredi lahko sam.

— (O znani aferi Kamniškega c. kr. okrajnega glavarja dra. Russa) z nekim Mekinjcem, ki mu je poslal pretilno pismo, priobčili smo na drugem mestu popravek, ki se nam je doposlal. K temu popravku pa bodi omenjeno, da nihče resnice ne more tajiti, da je Mekinska občina, iz katere je nekdo — bodisi poklican ali nepoklican — poslal dru. Russu tisto neumno pismo, katero bi vsak trezno misleč človek v koš vrgel, jedina v kamniškem okraji, v kateri gospodari — nemškutarstvo. Župan te občine je gospod Hugo Kronabethvogel, po domače imenovan „Fuga“. Ob jednem naj omenjamo, da je tudi novost o napadu na dra. Binterja, ki je šla po novinah — gola izmišljotina. Dr. Binter je šel nekega večera skozi Mekine, in ko je bil že kakih petdeset korakov oddaljen od vaške krčme, postavili so ondi nekega znanega razsajalca na hladno. Vrišč in krik, ki je vendar običajen ob taki priliki, presenetil je gospoda doktorja tako, da je pospešil svoj korak v nenavaden tek ter prisopihal „vollständig ausgepumpt“ v mesto. Preiskava je dokazala, da je bila domišljija doktorjeva preživa, in v Kamniku so se ljudje cel teden smijali. Sedaj pa toliko hrupa — zaradi kozje dlake. Pa Kamniškega dopisuna v Dunajske liste bi vender radi poznali!

— (Pred porotnim sodiščem v Celji) bila je včeraj obravnava proti poslancu g. Mih. Vošnjaku. Sodišču predsedoval je deželne sodnije svetnik g. Ratek, votanta sta bila deželne sodnije svetnik g. Ulčar in pristav dr. Nemanič, zapisnikar dr. Presker. Porotniki so bili: dr. vitez Fichtenau, Fr. Mattes, Matija Semlitsch, Julij Pfriemer, Fr. Hollasek, J. Likavetz, Emerich Müller, Peter Flek, Ant. Vogrin, Gotttried Oswald, Vincenz Spatnik, Anton Kima, Josef Korin. — Povod tožbi in obravnavi: Dr. Glantschnigg izdal je bil povodom državnozborskih volitev brošuro z naslovom: „Miha Vošnjak v pravi podobi.“ Namen in vsebina te brošure sta že po naslovu jasna, dr. Glantschnigg hotel je Mih. Vošnjaka pri volilcih očrniti in onemogočiti njegovo izvolitev. V ta namen posluževal se je sredstev in izrazov, kakeršnih je kot bivši urednik zloglasnega in poginulega „Kmetskega prijatelja“ že vajen. Na to brošuro objavilo se je v „Slovenskem Gospodarji“ poslano, v katerem se pravi, da je dr. Glantschnigg namenoma debelo lagal in da je njegova vest, tikajoča se hmeljnikov, nesramna laž. Vsled tega poslanega čutil se je dr. Glantschnigg na svoji časti razžaljenega in uložil tiskovno tožbo in včeraj bila je končna obravnava. Gosp. M. Vožnjak, ki proti dr. Glantschniggu zaradi zgoraj omenjene brošure ni pričel tiskovne pravde — zakaj to naši čitatelji itak dobro vedo — se ni hotel zagovarjati pred porotniki in si tudi nobenega zagovornika ni izbral, kakor smo že povedali. Zagovarjal ga je kot „ex offo“ branitelj dr. Josip Sernec, ki je zatožbo stvarno in temeljito pobijal. Porotnikom stavilo se je dvoje vprašanj, prvo glede znižanja obrestij pri hranilnici, drugo glede hmeljnikov. Prvo vprašanje potrdili so porotniki jednoglasno, drugo z 11 proti 1 glasu. Sodišče obsodilo je g. Miho Vošnjaka na 140 gld, globe, „Slovenskega Gospodarja“ kavcije pa zapade 60 gld. ubožni blagajnici na korist. Obsodba ima se v prvi številki „Slovenskega Gospodarja“ objaviti.

— (Gutenbergova svečanost.) Tiskarji Ljubljanski prirede v spomin Gutenberga, izumitelja tiskarstva, v nedeljo 18. t. m. izlet na divni Bled. Kakor se čuje, bode udeležba mnogobrojno.

— (V Trstu) predpreteklo noč ni nihče za kolero zbolel. Ker se je kolera pojavila tudi že v vojašnici, odšlo je nekoliko kompanij 97. pešpolka na Opčino in Prosek, kjer bodo menda bivali na prostem. — V bolnici umrli sta za kolero dve ženski in kovač Finotti.

— (Iz Trsta) se poroča: Bolezen in smrt kotlarja Finottija za kolero vzbudila je v zdravnikih velike skrbi, ker je to doslej najnevarniši slučaj. To ni ne kolera nostras, niti azijska kolera, marveč grozovita „cholera secca“, suha kolera, pri kateri je le malo bljuvanja in driske, a skoro vselej smrtni izid.

— (Ferijalni tečaj na državni obrtni šoli v Gradci.) V bližajočih se glavnih šolskih počitnicah, v času od 18. julija do 28. avgusta t. l., vršil se bode na državni obrtni šoli v Gradci ferijalni tečaj za one učitelje iz Kranjske, kateri kot učitelji risarstva službujejo na splošnih obrtnih nadaljevalnih šolah. V tem tečaji se bode poučevalo: geometrično in projektivno risanje, prostoročno risanje, strokovno

risanje za stavbinski obrt, strokovno risanje za mehanično-tehnične obrte in za umeteljnost ter male obrte. Da se omogoči kranjskim učiteljem udeležba pri tem tečaji, dovolili so primerno podporo: kranjski deželni odbor, trgovinska in obrtna zbornica ter kranjska hranilnica. Kakor čujemo, oglasilo se je v ta tečaj precejšnje število učiteljev. Trgovinska in obrtna zbornica je v ta namen odmerjeno podporo podelila Ivanu Krulcu, učitelju v Ljubljani.

— (Inženerja in podjetnika Klemensiewicz in Demuth) prosila sta dovoljenja za tehniška začetna dela za normalnotirno lokalno železnico iz Velenja v Dolenji Dravbreg.

— (V Škofjiloki) se konča v nedeljo, dne 18. t. m. kegljanje na dobitke, katero je na Štemarjih priredila tamošnja prostovoljna požarna bramba bolniški matici v prid. Tem povodom bode popoludne počenši od 4. ure na vrtu na Štemarjih svirala vojaška godba domačega pešpolka št. 17, zvečer ob 9. uri pa bode plesni venček in razdelitev dobitkov. Ustopnina za osobo 40 kr., družine (troje osob) plačajo 1 gld. K mnogobrojni udeležbi najuljudneje vabi odbor prostovoljne požarne brambe v Škofjiloki.

— (Pomorstvena razstava v Havru.) Dne 1. maja 1887 otvori se v Havru pomorstvena razstava, katera bode trajala do 30. septembra 1887, oziroma se podaljšala do 15. oktobra. Glede pomorstva, ribarstva in elektricitete je razstava mejnarodna. Natančnejša pojasnila daje trgovinska in obrtna zbornica v Ljubljani.

— (Mejnaroda razstava v Adelaidi.) Dne 20. junija 1887, kot na dan petdesetletnice izza vladarstva angleške kraljice Viktorije, otvori se v Adelaidi mejnarodna razstava, katera bode obsegala šest oddelkov. Sledniji obrok za oglašenje je 1. januvarja 1887. Za razstavo namenjene reči se morajo doposlati mej 1. marcem in 20. majem 1887. Natančneje se izve pri tukajšnji trgovinski in obrtni zbornici.

— (Turške carine.) Turški carinski oddelek v Carigradu je izdal do vseh carinskih uradov navod, kateri obseza zvrševalne propise Turčije k retorzijskim naredbam na nekatero uvozno blago rumunskega izvora. Po tem navodu se dado turškim uradom naslednji predpisi: Če pride tako blago iz drugih dežel, zahtevati se mora certifikat, v katerem mora biti naznanjen kraj in pristanišče, kjer se je izdelalo in od koder se je odpeljalo. Ti certifikati morajo biti, če blago pride iz pristanišča, kjer ima turšk konzul svoj sedež, od tega potrjeni, ali če pride blago iz kakega druzega kraja, pa od carinskega urada dotičnega pristanišča. V tem slučaji se pobira od blaga carina v dozdanjem znesku. Z blagom, katero nema omenjenega certifikata, ravnalo se bode, kakor da bi bilo rumunskega izvora ter se od njega pobira carina, kakor od rumunskega blaga. Da se iz Avstrije, Italije, Francije, Španije in čez Gibraltar iz evropskih pristanišč Atlanskega oceana došlemu blagu, katero ni bilo v nobenem grškem pristanišči, da olajšava, se v slučaji, da dospe brez certifikata o izvoru, dovoli primeren obrok, da se isti oskrbi; mej tem pa se vsprejme za carinsko diferenco poroštvo ali pismena zaveza, da se eventualno ista pozneje doplača. Če se certifikat v določenem obroku donese, se poroštvo opusti, drugače pa se ima izterjati carinska diferenca. Omenjena nova carina se ima plačati v livres turques po 100 pijastrov, ali v srebernem turškem denarji po zdanjem kurzu 18½ pijastrov in za razloček, kateri 1—2 pijastra ne znaša, se vsprejmejo metaliki po kurzni vrednosti.

— („Ljudske knjižnice") izšel je 10. snopič, v katerem se nadaljuje romantična povest „Gozdovnik". Posamični snopiči dobivajo se po 6 kr.

— (Na gimnaziji v Rudolfovem) razpisano je mesto za zemljepisje in zgodovino. Prošnje do 15. avgusta t. l.

— (V Gorici) razpisano je mesto c. kr. notarja. Zahteva se znanje nemškega, slovenskega in italijanskega jezika v govoru in pisavi. Opozarjamo slovenske notarske kandidate na ta natečaj. V Gorici nujno treba slovenskega notarja, dela in zaslužka bi bilo dovolj.

— (Iz Velikega Varadina) poslal se nam je dne 12. t. m. od firme „Bauunternehmung Praschniker & Co" v zadevi naše notice v 152. štev., v kateri je govor „O brezimnem pismu", ki ga je dobil c. kr okrajni glavar dr. Russ, naslednji popravek: „Praschniker ni župan, torej ne potrebuje tajnika, sploh pa ni v nobeni dotiki z Mejačem. Svoje obžalovanje in svoj gnus je že na dotičnem mestu izjavil." Ker g. Praschniker ni župan in ker je kot podjetnik neke železnične zgradbe na Ogerskem že več nego jedno leto z doma, je očividno, da z omenjenim pretilnim pismom ne more biti v nobeni zvezi.

Telegrami „Slovenskemu Narodu":

Celje 14. julija. M. Vošnjaka seveda Celjski porotniki jednoglasno krivim spoznali.

Dunaj 15. julija. „Wiener Zeitung": Dosedanji vodja policijskega ravnateljstva na Dunaji, dvorni svetnik baron Krauss, imenovan policijskim predsednikom.

London 15. julija. Izvestje Reuterjevo: Dogovor mej papeškim stolom in Kitajem sklenjen. Papeški stol bode odslej v Pekingu internuncij zastopal.

Pariz 15. julija. Narodni praznik vršil se je brez posebnih dogodkov, bilo je manj nezgod, nego druga leta. V cerkvi Jory je vsled lampijonov začelo goreti. Dve osobi ranjeni.

Reka 14. julija. V zadnjih 24 urah na novo 10 osob za kolero zbolelo. Župan obiskal je danes vse za kolero obolele ter izdal oklic na prebivalstvo, da se nabirajo doneski za siromašne obitelji za kolero umrlih. V četrtek otvorilo se bode 7 ljudskih kuhinj.

Reka 14. julija. V zadnjih 24 urah 6 osob za kolero zbolelo, 3 umrle. Prebivalstvo se je pomirilo.

Pariz 14. julija. Zbornica zavrgla z 263 proti 252 glasom plovno konvencijo z Italijo in izrekla vladi povodom interpelacije zaradi iztiranja vojvode Aumalskega zaupanje.

London 14. julija. Izvestje Reuterjevo: Vest, da je Rosebery vlastim poslal noto, rekoč: „Angleška v očigled Batumski akciji Rusiji ne more več zaupati, kajti Rusija drugih določeb Berolinske pogodbe tudi ne bode spoštovala; Anglija mora torej tudi svoje storiti in poslati tri oklopnice v Dardanelle", je popolnem neresnična.

London 14. julija. Do včeraj zvečer izvoljenih 297 konservativcev, 70 dissidentov, 162 Gladstonovcev, 78 Parnellovcev.

London 14. julija. Pri včerajšnjih izgredih v Belfastu dva žandarma in dva razgrajalca ubita, dvanajst osob teško ranjenih. Tudi v Limericku bili so izgredi. Policija morala je rabiti orožje, ker se množica ni hotela umakniti. Več ranjenih.

Belfast 14. julija. Zadnjo noč resni boji mej orangisti in katoliki. Stranki sta druga na drugo streljali in kamenje metali. Več hiš skoro popolnem razdejanih, veliko ranjenih. Vojaki zastavili so ceste.

Pariz 13. julija. V senati potrdil je minister Goblet, da se je sklenilo iztirati vojvodo Aumalskega. (Živahno odobravanje na levici.) — Keller interpeloval je v zbornici zaradi iztiranja. Vojni minister rekel je v svojem odgovoru, da princa d'Aumale in Murat svojih vojaških činov nesta dobila po pravem potu. Zbornica vsprejela s 375 proti 168 glasom dnevni red, ki odobrava postopanje kabineta ter sklenila s 333 proti 180 glasom, da se vojnega ministra govor na vogalih nabije.

Rim 13. julija. Izvestje o koleri: Francavilla 73 zbolelo, 26 umrlo, Codigoro 11 zbolelo, 2 umrla, Benetke 2 umrla, Latiano 33 zbolelo, 12 umrlo, San Vito 17 zbolelo, 4 umrli, Ostuni 1 zbolel, Mesagno 2 zbolela, Erchie 20 zbolelo, 5 umrlo.

Poslano.

Ker se v cenjenem Vašem listu z dne 8. t. m. št. 152 v oddelku „Domače stvari" v notici „O brezimnem pismu" govor o nekem Mejači, po vsej okolici znanem zakotnem pisači, usojam si s tem potom izreči, da to nesem jaz, niti z omenjenim Mejačem v sorodstvu ali znanstvu. Toliko, da se o meni ne bode krivo mislilo.

V Komendi pri Kamniku 11. julija 1886.

Andrej Mejač ml.

Zahvala.

Slavna kranjska hranilnica blagovolila je društvu tiskarjev, kamnopiscev in kamnotiskarjev za Kranjsko podariti 50 gld. Za ta velikodušni dar izreka srčno zahvalo

za odbor:

A. Bonač, predsednik.

Tujci:

13. julija.

Pri **Slonu:** Weiss z Dunaja. — Mondekar iz Zagreba. — König iz Budimpešte. — Aufmuth z Dunaja. — Turk iz Ljubljane.

Pri **Maliči:** Rosenberg, Heller z Dunaja. — Bauer iz Gradca. — Miacola iz Trsta. — Hauseli z Dunaja.

Pri **cesarji avstrijskem:** Aubel iz Novograda.

Tržne cene v Ljubljani

dné 14. julija t. l.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	6	66	Špeh povojen, kgr.	—	70
Rež, „	5	04	Surovo maslo, „	—	90
Ječmen, „	3	50	Jajce, jedno	—	2
Oves, „	3	09	Mleko, liter	—	8
Ajda, „	4	22	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso, „	4	87	Telečje „ „	—	48
Koruza, „	4	87	Svinjsko „ „	—	60
Krompir, „	—	—	Koštrunovo „ „	—	32
Leča, „	11	—	Pišanec	—	35
Grah, „	10	—	Golob	—	15
Fižol, „	11	—	Seno, 100 kilo	2	50
Maslo, kgr.	1	—	Slama, „ „	2	67
Mast, „	—	68	Drva trda, 4□metr.	6	50
Speh frišen, „	—	64	„ mehka, „ „	4	15

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
13. julija.	7. zjutraj	737·98 mm.	17·8° C	sl. svz.	jas.	
	2. pop.	735·82 mm.	25·0° C	sl. jz.	jas.	0·00 mm.
	9. zvečer	735·77 mm.	18·1° C	brezv.	jas.	

Srednja temperatura 20·3°, za 1·3° nad normalom.

Dunajska borza

dné 15. julija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

		gld.	kr.
Papirna renta		85	20
Srebrna renta		85	90
Zlata renta		118	95
5% marcna renta		102	—
Akcije narodne banke		878	—
Kreditne akcije		278	50
London		126	20
Srebro		—	—
Napol.		10	01½
C. kr. cekini		5	94
Nemške marke		62	—
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	131	—
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	168	—
Ogrska zlata renta 4%		105	90
Ogrska papirna renta 5%		94	80
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.		105	20
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	117	50
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi		125	25
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice		—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice		98	90
Kreditne srečke	100 gld.	177	50
Rudolfove srečke	10 „	18	75
Akcije anglo-avstr. banke	120 „	115	—
Trammway-društ velj. 170 gld. a. v		196	75

Zahvala.

Za vsestranske dokaze milega sočutja ob smrti naše preljubljene in nepozabljive soproge, matere in sestre, gospe

KAROLINE DOLENEC, roj. VILHAR,

ter za mnogobrojno spremstvo pri sprevodu v Ljubljani in na Razdrtem in za poklonjene krasne vence izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najtoplejšo in najprisrčnejšo zahvalo.

Žalujoča rodbina

(508) **dr. H. Dolenčeva.**

Poslano. (3—26)

GLAVNO SKLADIŠTE MATTONIJEVE IZ GIESSHÜBLER najčistije lužne KISELINE

poznate kas najbolje okrepljujuće piće, i kas izkušan lek proti trajnom kašlju plućevine i želudca bolesti grkljana i proti měhurnim kataru,

HINKE MATTONIJA

Karlovi vari i Widn.

OGLAS.

1000 knjig „LIRA in CVETJE",

zbirka vsakovrstnih pesnij, je na prodaj, katere je ranjki **Ivan Dolinar** založil in na svetlo dal in katere, žali Bog, ni utegnil razprodati. Da se pa ranjcemu čast reši, ker tiskovina še ni plačana, priporoča to knjigo vsem čč. rodoljubom soproga ranjcega Dolinarja in sicer za znižano ceno **40 kr.** zvezek prost poštnine.

Spoštovanjem

Katarina vdova **Dolinar,**

(473—6) **Trst, Via Ferriera 323.**

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotržnicah knjižica:

Umetno ribarstvo.

Spisal

Ivan Franke.

$3^3/_4$ pole v 8° s podobami. Mehko vezana stane 50 kr

Krasna domovina naša sè svojimi potoki, rekami in jezeri je za umno ribarstvo tako ugodno ustvarjena, kakor ne kmalu kaka druga dežela. Sredstva in pota, kako isto pri nas urediti in upravljati, podaje čislani gospod pisatelj na jako umeven način v gori omenjeni knjižici. Leta bode vsakemu, ki ima srcé in skrb za povzdigo narodnega blagostanja, dobro došlo sredstvo, da se o tem predmetu pouči. Priporočujeva torej knjižico osebito velečestiti duhovščini, učiteljem in zemljiškim posestnikom, ker sva uverjena, da jo bodo z velikim zanimanjem prebirali ter iz nje črpali gotovo lepo korist.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotržnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

(355—7)

Št. 94. M. š. sv. (488—3)

Natečaj.

Začetkom šolskega leta 1886/87 se bode na samostalni jednorazredni mestni ljudski šoli z dvema oddelkoma in poludnevnim poukom v predkraji „Karolinska zemlja“ (na močvirji) popolnila **služba učiteljska.**

Tej službi pripada letna plača 600 gld., pravica do postavnih službenih doklad, prosto stanovanje ali pa postavna stanarina.

Prosilci za to službo imajo svoje prošnje z dokazili o učiteljski sposobnosti za pouk v obeh deželnih jezikih in o dozdanjem službovanji, in sicer, ako se nahajajo v dejanski službi, potom predstoječega c. kr. okrajnega šolskega sveta **vsaj do 15. avgusta 1886** uložiti pri podpisanem c. kr. mestnem šolskem svetu.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,

dné 7. julija 1886.

Prvosednik: Grasselli.

Koncipijenta,

kateri zna v slovenskem jeziku vsa notarska dela opravljati in ima dobre svedočbe, vsprejmem za vstop do 1. septembra t. l.

Ponudbe naj se s prilogami podpisanemu poslati račijo.

Ivan Plantan,

(500—2) c. kr. notar v **Zatičini.**

Hotel „Blejski grad“

ob **Blejskem jezeru** na **Kranjskem,** v jako mičnem kraji, z izvrstno restavracijo, ponuja rodbinam in posamičnim osobam zdravo in prijetno (501—2)

letovišče.

Cene sob zmerne. Restavracija zadostuje vsem zahtevam. Jezerske kopeli 19° R., vožnja v čolnih, lov postervij. **Radi svoje lege, 100 metrov nad Blejskim jezerom, in solnčnatih potov jako ugodno**

krajno zdravišče.

Kaj več pove **Alojzij Putschek,** hôtelier na Bledu.

V najem se dá

trgovina s specerijskim blagom in deželnimi pridelki

v Ljubljani, izven mitnice, v hiši poleg dveh zelo obljudenih cest, od sv. Mihaela počenši. — Ravno tam se **odda gostilnica** s hlevi **gostilničarju na račun.** — Natančneje pove iz prijaznosti upravništvo „Slovenskega Naroda“. (502—2)

NAJBOLJŠI

PAPIR ZA CIGARETE

JE PRISTNI

LE HOUBLON

Francosk fabrikat

CAWLE-jev & HENRY-jev v PARIZU.

Pred ponarejanjem se svari!

Ta papir priporočajo

dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, dr. E. Lippmann,

profesorji kemije na Dunajskem vseučiliści,

in sicer zaradi svoje izvrstne kvalitete, nasebne čistosti in ker mu neso pridjane nikake zdravju škodljive reči.

FAC-SIMILE DE L'ÉTIQUETTE 17, rue Bérangèr, à PARIS

(539—21)

Za učenca

v trgovino z mešanim blagom na deželi v kakem večjem kraji želi ustopiti čvrst deček, 14 let star, ki je zdelal II. realko. — Ponudbe vsprejema upravništvo „Slovenskega Naroda“. (509—1)

Umetne (50—46)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem amerikanskem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja** in vse **zobne operacije**

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckega mostu, I. nadstropje.

Odvetnik

dr. Maximilian Wurzbach

pl. Tannenberg (510—1)

naznanja, da je odprl svojo pisarno

v Ljubljani, na Bregu št. 10.

Gospodična,

zmožna nemškega, italijanskega, francoskega, angleškega in hrvatskega jezika, spretna v igranji na klaviru, v šivanji s strojem, v belem in pisanem vezanji, sploh v vseh ženskih ročnih delih, **ima še nekaj ur oddati.** — Naslov se zve pri upravništvu „Slov. Naroda“. (505—1)

Hiša z vrtom v Celji,

v jednej glavnih ulic, v dobrem stanu, **proda se** za ceno, katera dá 5 % ni donesek. — Več pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. (485—3)

Nepresegljivo za zobe

je

I. Salicilna ustna voda,

aromatična, upliva okrepčujoče, ovira spridenje zob in odstranuje smrdečo sapo. Velika steklenica 50 kr.

II. Salicilni zobni prah,

splošno priljubljen, upliva okrepčujoče in nareja zobe svetle in bele. à 30 kr.

Zgoraj navedeni sredstvi, o katerih je že prišlo mnogo zahval, ima vedno sveže v zalogi ter jih razpošilja vsak dan po pošti (495—1)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

Vsakemu, ki kupi v lekarni Trnkoczy originalno salicilno ustno vodo in salicilni zobni prah, se pridene zastonj razprava o varovanji zob in ust.

Umrli so:

7. julija: Liza Pristov, gostija, 68 let, Hrenove ulice št. 5, za starostjo. — Ivana Tome, šivilja, 43 let, Kravja dolina št. 11, za rakom. — Josip Cigoj, železniški sprevodnik, 26 let, Poljanska cesta št. 33, za vnetjem možganov.

9. junija: Karolina Dolenec, ces. kr. pristava žena, 36 let, Sv. Jakoba trg št. 9, za kapom.

10. julija: Jera Škof, mestna uboga, 75 let, Karlovska cesta št. 7, za zamotanjem črevesa. — Marija Jerman, delavčeva žena, 31 let, Kravja dolina št. 9, za mrzlico.

11. julija: Helena Kržišnik, hišnega posestnika žena, 59 let, Opekarska cesta št. 10, za jetiko. — Marija Jerin, črevljarjeva hči, 17 mes., Poljanska cesta št. 18, za razkroženjem krvi.

Prodaja vina.

Kod podpisatog vlastelinstva leže preko 1000 Hectolitara svjetla, jaka i dobra vina vlastitog priroda na prodaju, i to:

od godine 1885. od 9 for. do 11 for. po vedro (56 Litara),
„ „ 1875. po 16 „ „ „ „ „
„ „ 1879. „ 15 „ „ „ „ „
„ „ 1865. „ 18 „ „ „ „ „
„ „ 1868. „ 19 „ „ „ „ „

od godine 1873. crveno vino (šiljer) po 13 for., od godine 1875. po 16 for po vedro (56 Litara),

stavljeno na željezničku staciju u **Poličane** ili **Bresce** u Štajerskoj.

Na želju mogu se i probe poštom poslati

Uprava Dobra Horvatska kod Klanjca,

pošta Pregrada u Hrvatskoj. (507—1)

Samo nekaj dnij

na Fran Josipovem trgu

v nalašč zato zgrajenem šatoru

ANATOMIČNI PATOLOGIČNI MUZEJ,

kjer se vsakemu ponuja priložnost, spoznati svoj lasten **jaz.**

Odprt je vsak dan od jutra do večera.

Prva sobana:

plastično-mehanični umetni stvori

za gospode, gospe in otroke. (492—3)

Drugi oddelek

samo za gospode, kateri so spolnili že dvajseto leto.

V torek in v petek samo za dame.

Kaj več povedó plakati. **Ustopnina 20 kr., za vojake 10 kr.**

V tukajšnjem deželnem gledališči.

V četrtek 15. julija ob 8. uri zvečer

prva velika misterijozna in antispiritistična

ELITÉ-GALLA-PREDSTAVA

po vsaj Evropi slavnoznanega carsko ruskega in perzijskega dvornega prestidigitaterja, magnetizerja in čitatelja mislij

profesor BECKER-ja,

obstoječa iz 3 različnih največjih efektnih prizorov te vrste:

Becker-jev mister. potni kovčeg, ali pa: nek človek zgine iz kovčega, kateri je zaklenilo in povezalo občinstvo.

Potem nov efektni komad: **Elmire sanje in probujenje** v šestih različnih podobah. Izvaja gospodična **OZIANA.**

Novo! Prvikrat: Originalno! (506—2)

Pojav mlade dame iz praznega cilindra.

Vse natančneje povedó plakati. **Začetek ob 8. uri.**

Ustopnice se prodajajo od srede od 9. do 12. ure dopoludne in od 2. do 7. ure popoludne pri gledališkej blagajnici.

Pri predstavi svira godba c. kr. pešpolka baron Kuhn št. 17.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar. Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.